

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 29.9.2021
COM(2021) 609 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

om EU-uppdrag

Kommissionens meddelande om EU-uppdrag

1. Inledning

Européernas reaktion på de extrema väderförhållanden i flera EU-länder i somras visade hur viktiga och starka den europeiska solidariteten och det europeiska samarbetet är. Länder i Europa mobiliserade snabbt bistånd för att hjälpa varandra att bekämpa skogsbränder, återuppbygga efter skador orsakade av översvämningar och ge ekonomiskt stöd till människor som förlorat sina hem. Dessa naturkatastrofer bekräftar än en gång det akuta klimatläget och den kris för den biologiska mångfalden som är verklighet i både Europa och resten av världen.

Covid-19-pandemin, som har medfört hälsomässiga och samhällseliga påfrestningar, visade tydligt att en kris bäst kan motverkas genom solidaritet och samordnade åtgärder och att oberoende vetenskap kan spela en viktig roll. Det var också en smärtsam påminnelse om att en kris inte är en isolerad företeelse. Även om pandemin har haft goda effekter på t.ex. luftkvaliteten i städer eller engagemanget hos grannar som sträcker ut en hjälpsande hand, har den också påverkat andra hälsorisker som cancer, genom att åtgärderna för förebyggande, tidig upptäckt, diagnos och behandling minskat.

Dessa klimat- och hälsokriser kräver att alla samhällsaktörer samarbetar på nya och innovativa sätt. Vi kan inte fortsätta på samma sätt som tidigare. Medborgare i Europa är medvetna om hur brådskande det är att vidta åtgärder och att ge starkt stöd till den vetenskapliga världen så att den kan hitta lösningar. Detta ger en unik impuls till ett nytt slags forsknings- och innovationspolitik. Med hjälp av samma samhörighetskänsla och samarbetsvilja som människor visade i dessa svåra tider, kan vi vara uppfinningsrika och ambitiösa för att forma den framtid vi önskar.

Mot bakgrund av ovanstående har Europaparlamentet och rådet gett kommissionen i uppdrag att införa ett nytt sätt att arbeta inom olika politikområden, expertområden och vetenskapsområden, med direktsamarbeten med företag, lokalsamhällen och innovationssamhället: nämligen EU-uppdrag¹. EU-uppdragen bygger på forskning och innovation² och syftar till att ta itu med samhällsproblem och på nytt engagera medborgarna i

¹ EU-uppdragen har sin rättsliga grund i Horisont Europa-förordningen (artikel 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021).

² Endast budgetar för uppdragsstöd via Horisont Europa genom dess pelare 2 visas, exklusive den förväntade betydande finansieringen från andra program.

Europeiska unionen genom att inspirera och ge dem möjlighet att förbättra sina egna liv och andras.

Det är vår chans att arbeta tillsammans för en hälsosam, grön och digital framtid. Detta är vårt uppdrag.

2. EU-uppdrag

EU-uppdragen utgår från tanken att komplexa samhällsproblem kräver en samordnad insats i hela Europa för att ge resultat. De stöder EU-kommissionens ambitiösa prioriteringar och är ett erkännande av att vi måste gå längre än dagens instrument. EU-uppdragen kommer att ge resultat genom att *forskning och innovation* inom ramen för Horisont Europa-programmet *ges en ny roll*, i kombination med en *samordnad, heltäckande strategi* och *en ny relation till medborgarna*. I EU-uppdragen fastställs djärva, konkreta och mätbara mål inom en väldefinierad tidsram inom vilken det är realistiskt att resultat kan ske. Uppföljning och utvärderingar kommer att ske kontinuerligt. EU-uppdragen kommer att utgöra en samordnad insats från kommissionens sida för att samla de resurser som krävs för att finansiera program, strategier och föreskrifter, datatjänster och datakällor³ samt annan verksamhet för att uppnå målen. De kommer att mobilisera och samarbeta fullt ut med offentliga och privata aktörer, till exempel EU:s medlemsstater, regionala och lokala myndigheter, forskningsinstitut, entreprenörer och offentliga och privata investerare, för att skapa reella och varaktiga resultat. Ett särskilt viktigt inslag i EU-uppdragen kommer att vara att nå ut till lokalsamhällen och samarbeta med människor i Europa så att de nya lösningarna och metoderna sprids och används i samhället.

EU-uppdragen kommer att direktstödja prioriteringar såsom den europeiska gröna given, Europas plan mot cancer, en ekonomi för människor, ett nytt europeiskt Bauhaus⁴ samt EU:s förnyade agenda för industriell konkurrenskraft och det europeiska rymdprogrammet, samtidigt som de alla stöder FN:s mål för hållbar utveckling. Medlagstiftarna⁵ fastställde och godkände fem uppdragsområden, som sedan vidareutvecklades av experter i de särskilda

³ T.ex. EU:s rymdprogram, EMODnet, Climate -ADAPT.

⁴ Bauhaus-uppdraget kommer att samarbeta med uppdrag om gemensamma problemområden för att påskynda omvandlingen av platser där vi lever och vår livsstil, för en mer hållbar, inkluderande och förbättrad livskvalitet: https://europa.eu/new-european-bauhaus/system/files/2021-09/COM%282021%29_573_EN_ACT.pdf.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1540387631519&uri=CELEX%3A52018PC0435>.

uppdragsstyrelserna på grundval av breda samråd med berörda parter och medborgare⁶. Nu inleder kommissionen genomförandet av fem EU-uppdrag:

Anpassning till klimatförändringar: stödjer minst 150 europeiska regioner och samhällen så att de senast 2030 blir klimattåliga.

Detta uppdrag kommer att omvandla de mycket brådskande svårigheterna att anpassa sig till klimatförändringarna till en möjlighet att göra Europa motståndskraftigt, rättvist och förberett på att hantera klimatstörningar, som extrema väderförhållanden, skogsbränder och infektionssjukdomar. Uppdraget kommer att stödja de europeiska regionerna i deras förberedelser för oundvikliga förändringar och extrema händelser och utbyta erfarenheter och lösningar för att förhindra förlust av människoliv och försörjningsmöjligheter.

Cancer: att förbättra livet för över tre miljoner människor fram till 2030 genom förebyggande åtgärder, botemedel och längre och bättre liv för personer som drabbats av cancer och deras familjer.

EU-uppdraget kommer att stödja medlemsstater, regioner och samhällen när det gäller cancerbekämpning, särskilt mot bakgrund av covid-19-pandemins negativa påverkan. Det kommer att öka kunskapen om cancer, främja förebyggande åtgärder, optimera diagnos och behandling, förbättra livskvaliteten för patienter och deras familjer och säkerställa rättvis tillgång till vård i hela Europa. Uppdraget kommer att sätta medborgarna, inklusive patienterna, i centrum för forskning och innovation, samt forskning och innovation i centrum för politikutvecklingen på området.

Återställa våra **hav och vatten** senast 2030

Klimatförändringar som orsakas av människan utsätter våra hav och vatten och därmed våra samhällen för en allvarlig risk. EU-uppdragets nya systeminriktade strategi kommer att ta ett helhetsgrepp på hav och vatten och spela en nyckelroll när det gäller att uppnå klimatneutralitet och återställa naturen. Det kommer att bidra till att uppnå EU:s mål att skydda 30 % av EU:s havsområden och återställa de marina ekosystemen och 25 000 km av de fritt strömmande floderna, förebygga och eliminera föroreningar genom att minska plastavfallet till havs, näringsämnesförlusterna och användningen av kemiska

⁶ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/missions-horizon-europe/citizen-events-and-specialised-missions-conferences_en.

bekämpningsmedel med 50 % samt göra den blå ekonomin klimatneutral och cirkulär med nettonollutsläpp från sjöfarten.

100 klimatneutrala och smarta städer senast 2030

Städerna står för mer än 70 % av de globala koldioxidutsläppen och spelar en avgörande roll för att klimatneutralitet ska kunna uppnås senast 2050. Minst 100 städer kommer att få stöd för att bli klimatneutrala senast 2030. Städerna kommer att i nära samarbete med sina invånare utarbeta klimatstadskontrakt som beskriver strategin för införande och övervakning av innovativa och digitala lösningar för att uppnå klimatneutralitet. De kommer att vara ledande inom klimatinnovation och demonstrera lösningar som minskar koldioxidutsläppen, vilket kommer att göra det möjligt för alla andra städer att senast 2050 uppnå samma resultat.

En giv för den europeiska marken: 100 levande laboratorier och fyrtorsprojekt ska bana väg för en övergång till friska jordar senast 2030.

Livet på jorden är beroende av friska jordar, men dessa jordar är hotade i hela världen. I Europa anses 60 %–70 % av jordarna vara i dåligt skick, vilket gör oss mer sårbara för osäker livsmedelsförsörjning och extrema väderförhållanden. EU-uppdraget kommer att samarbeta med människorna och skapa effektiva partnerskap mellan sektorer och territorier för att skydda och återställa marker i och utanför Europa. Det kommer att bidra till målen i den gröna given när det gäller hållbart jordbruk, klimatreiliens, biologisk mångfald och nollutsläpp.

3. Att uppnå resultat

En ny roll för forskning och innovation

EU-uppdragen är fast förankrade i forskning och innovation: med utgångspunkt i det konkreta målet för varje EU-uppdrag visar forsknings- och innovationsåtgärderna riktningen för att uppnå resultat. EU-uppdragen är betydligt mer långtgående än ett enskilt forskningsprojekt. Varje EU-uppdrags mål utgör grunden för en portfölj av forsknings- och innovationsåtgärder, som kommer att omfatta grundforskning och tillämpad forskning inom olika sektorer och områden. I EU-uppdragen läggs tonvikten på demonstration, uppskalning och reproduktion av befintliga och nya lösningar, till exempel sociala innovationer. På så vis

skapas en skräddarsydd innovationsstrategi, inbegripet social innovation, där lösningarna är helt anpassade till lokala förhållanden. Det kommer inte heller att räcka med stegvisa förändringar. Nej, de beskrivna problemen gör att vi måste lämna gamla hjulspår, få fram nya idéer och ta risker. Inom EU-uppdragen uppmuntras nytänkande genom att man stimulerar experimentverksamhet och mångfacetterade lösningar nerifrån och upp som ska bidra till att nå målen. Uppdragen omfattar också utbildningsinstitutioner eftersom de spelar en nyckelroll när det gäller att utveckla medborgarnas talanger, kunskaper och färdigheter. Det är detta öppna, inkluderande och innovativa samarbete, som också fokuserar på sociala konsekvenser och förändringar som förutsätter sociala investeringar och nya kursplaner, som förbättrar möjligheterna att hitta lösningar på de komplexa samhällsutmaningar som uppdragen omfattar. Samarbetet kommer också att främja spin-off-effekter, privata investeringar och gynna forskares kompetens och karriärer. EU-uppdragen kommer att vara ett unikt tillfälle att kombinera den offentliga sektorns kapacitet att stödja experimentverksamhet och acceptera misslyckanden och den privata sektorns innovativa och nytänkande förmåga.

Exempel på EU-uppdrag

- **Uppdrag Anpassning till klimatförändringar** kommer att leda till 75 storskaliga demonstrationer av systemförändringar som förberedelse för stora klimatrelaterade risker, t.ex. översvämningar, där förändringarna är anpassade till lokala förhållanden, och kombinationer av tekniska åtgärder och naturbaserade lösningar.
- **Canceruppdraget** och Europas plan mot cancer kommer att bidra till att skapa nya övergripande cancerinfrastrukturer som ska förbättra patienternas tillgång till högkvalitativ cancervård och kliniska prövningar. För att detta ska bli verklighet krävs en målinriktad EU-strategi som återspeglar särdragen i varje hälso- och sjukvårdssystem och de ojämlikheter som finns. Ett nära samarbete mellan beslutsfattare, forskare, vårdpersonal och patienter är en avgörande byggsten.
- **Uppdraget återställa våra hav och vatten** kommer att främja ett digitalt kunskapssystem för hav och vatten, som omfattar förberedelser för den digitala tvillingen för havet som en del av initiativet Destination Earth som ingår i programmet för ett digitalt Europa. Detta EU-uppdrag kommer att testa banbrytande forskning och innovation för att kartlägga, övervaka, förutsäga, förvalta och återställa hav och vatten som utsätts för ogynnsamma klimatförändringar och antropogena påfrestningar. Det kommer att bygga vidare på och utvidga befintliga

och planerade europeiska infrastrukturer och tjänster som Copernicus⁷ och/eller EMODe⁸.

- **Uppdraget för klimatneutrala och smarta städer** kommer att stödja storskaliga forsknings- och innovationsverksamheter för att utveckla, testa, demonstrera och utvidga innovativa lösningar för klimatneutralitet inom olika sektorer i städer. Detta kommer att göra att städerna tidigare kan uppnå klimatneutralitet och bidra till att de blir mer inriktade på att sprida innovativa lösningar.
- **Uppdraget En giv för den europeiska marknaden** sätter samhällen och berörda parter i centrum för innovationsprocessen. Det kommer att bana väg för en storskalig utbyggnad av 100 levande laboratorier och så kallade fyrtnsprojekt där människor från alla delar av samhället och företag tillsammans kan skapa kunskap och lösningar under verkliga förhållanden och demonstrera lösningarnas värde.

Helhetssyn

EU-uppgifterna präglas av en insikt om att samhällsproblemen kräver en övergripande och heltäckande strategi som går över gränserna för politik, program och olika förvaltningsnivåer. De bidrar till strategin genom att utgångspunkten är ett tydligt mål och en gemensam samsyn om när målet ska vara uppnått. EU-uppgifternas genomslag kommer att bero på deras förmåga att samla alla aktörer – olika myndighetsnivåer, forskare och innovatörer, utbildningsinstitutioner, små och stora företag, investerare och civilsamhället – bakom dessa konkreta och uppnåeliga mål. Från början ges möjlighet att identifiera de aktörer, den politik och de instrument som krävs och se till att ansvar och åtaganden delas mellan alla inblandade aktörer. För att styra utarbetandet av EU-uppgifternas genomförandeplaner har en särskild styrningsmodell för kommissionen inrättats för att garantera samordning och identifiera synergier till stöd för uppgiftens mål. Det är viktigt att medlemsstater och associerade länder starkt involveras i EU-uppgifterna så att deras mål kan uppnås i enlighet med nationella strategier. Komplementariteten med regionala strategier och strategier för smart specialisering kommer att kartläggas, vilket kommer att bidra till att överbrygga innovationsklyftan mellan medlemsstater och regioner. Detta kommer att ske med stöd av Regionkommittén och Europas stödnätverk för små och medelstora företag och innovation.

⁷ <https://www.copernicus.eu/sv>.

⁸ Europeiska nätverket för havsobservation och -data.

Exempel på EU-uppdrag

- **Uppdraget för klimatneutrala och smarta städer** kommer att omfatta en efterfrågestyrd strategi, och en uppdragsplattform som tillhandahåller den tekniska, regleringsmässiga och finansiella expertis som krävs för att städerna ska kunna utvecklas mot klimatneutralitet. EU-uppdraget kommer också att stödja ett antal demonstrations- och pilotprojekt inom forskning och innovation som svarar mot de behov som uttryckts av städerna och där alla relevanta aktörer på nationell och lokal nivå deltar fullt ut.
- **Uppdraget cancer** kommer att initiera ett unikt samarbete med medlemsstaterna och berörda parter på regional och nationell nivå samt på EU-nivå. En ny gemensam styrningsmodell⁹ med strukturerad dialog kommer att ge en systematisk och effektiv integrering av forskning, innovation och politisk utveckling på cancerområdet i Europa.
- **Uppdraget återställa våra hav och vatten** kommer att föra alla berörda aktörer till förhandlingsbordet genom genomförandestadgorna. Genom stadgorna förbinder sig parterna att inrätta fyrtornsprojekt på havsområdet för att lösa gemensamma gränsöverskridande problem som återställande av marina ekosystem och sötvattensekosystem, föroreningar och att stödja en klimatneutral blå ekonomi i hela EU.

En relation till medborgarna

En annan viktig nyhet i EU-uppdragen är hur de engagerar människor i allmänhet och i synnerhet ungdomar, lokala föreningar och arbetsmarknadens parter. Nya möjligheter till deltagande demokrati i hela Europa, med hjälp av bland annat digital teknik som utformats för att kunna stå emot fientliga aktörer, gör det möjligt och nödvändigt att tänka i nya banor om hur medborgarna kan bidra till att forma, genomföra och övervaka de politiska strategier som kan förbättra deras liv.

⁹ Man har inrättat en "gemensam delgrupp för cancer" inom ramen för styrgruppen för främjande av hälsa, förebyggande av sjukdomar och hantering av icke-överförbara sjukdomar, som består av forsknings- och hälso- och sjukvårdsministerier. En särskild kontaktgrupp för berörda parter har inrättats inom kommissionens folkhälsoplattform som har fler än 300 registrerade organisationer.

Inom EU-uppdragen föreslås ett nytt sätt att hitta lösningar för att göra det lättare och mer lockande för människor att engagera sig. Uppdragen är inriktade på tydliga och konkreta mål, vilket gör att mervärdet av åtgärder på EU-nivå blir mycket mer påtagligt, intressant och enkelt att engagera sig i. Social innovation och medborgarforskning har en enorm potential att bidra till att uppnå uppdragsmålen. Diskussioner och utbyten mellan uppdragsstyrelserna och medborgarna i hela Europa organiserades under 2019 och 2020¹⁰ för att ta fram underlag och synpunkter på inkomna förslag. Detta arbete kommer att fortsätta under EU-uppdragets genomförande- och övervakningsfaser med hjälp av metoder som utformats för varje enskilt uppdrag och som stöder en dialog mellan EU-uppdragen. Konferensen om Europas framtid¹¹ har anpassats så att dialogen med medborgarna stöds i dess paneler, och särskilda metoder kommer att tas fram för att stödja sådana dialoger under EU-uppdragens livscykel.

Exempel på EU-uppdrag:

- **Uppdraget Anpassning till klimatförändringar** kommer att stödja deltagande regioner när det gäller att samråda med och direkt involvera medborgarna (vilket bland annat ska ske genom paneler eller de metoder som är mest tillgängliga), myndigheter och företag i syfte att utarbeta regionala planer för klimatrisker och omställningsverksamhet.
- **Inom ramen för uppdraget för klimatneutrala och smarta städer** kommer de utvalda städerna att engagera sina invånare i utarbetandet av målen för klimatstadskontrakt för att bidra till att uppnå klimatneutralitet senast 2030. Medborgarnas aktiva deltagande i lokalt organiserade strategier kommer att fortsätta under genomförandet och skapa delaktighet och legitimitet för lokala myndigheters åtgärder.
- **Uppdraget En giv för den europeiska marken** kommer att göra det möjligt att hjälpa medborgarna att värna markerna. Medborgarna kommer att få möjlighet att uppleva i praktiken hur markhälsan påverkar deras liv och uppmuntras att delta i medborgarforskning, till exempel genom att hjälpa till att samla in uppgifter för markövervakning.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/missions-horizon-europe/citizen-events-and-specialised-missions-conferences_en.

¹¹ <https://futureu.europa.eu/?locale=en>.

- Unga kommer att bjudas in för att hjälpa till att skydda planeten genom ett planerat klimatinitiativ inom ramen för **den europeiska solidaritetskåren**.

4. Slutsats

EU-uppdragen är utformade för att hitta nya sätt att arbeta. De står för innovativa sätt att samarbeta, åtgärda problem och förbättra livet för människor i och utanför Europa. EU-uppdragets konkreta mål och tidsfristen som innebär att resultaten ska uppnås till senast 2030 gör det enkelt att mäta hur framgångsrika uppdragen är, och bidrar till att samla stöd från européer i olika länder och från olika sektorer och discipliner.

Kommissionen kommer att mobilisera lämpliga instrument och resurser för att uppnå uppdragets mål. För att inleda genomförandet av de fem uppdragen kommer kommissionen att ställa 1,89 miljarder euro till förfogande från programmet Horisont Europa för perioden 2021–23. Den första delen av finansieringen kommer att finnas i slutet av 2021. Senast 2023 kommer kommissionen att göra en bedömning av de fem uppdragen och de framtida finansiella behoven.

EU-uppdragen måste främja gemensamt lärande och gemensamma experiment i hela Europa som leder till innovation så att uppdragen ska nå sina mål, vilket ska ske genom att samhällen och förvaltningar mobiliseras. För att detta ska lyckas krävs aktivt deltagande från medlemsstater, regioner, lokala myndigheter, forskare, innovatörer, den privata sektorn, medborgare, civilsamhället och investerare. Det kommer också att vara viktigt med stöd och synpunkter från Europaparlamentet, till exempel genom arbetet i det särskilda utskottet för cancerbekämpning. En internationell profil kommer också att utvecklas. Diskussioner med alla berörda aktörer kommer att anordnas under de kommande månaderna för att fastställa samarbetet och förväntningarna på deras bidrag till att uppnå uppdragets mål.

De ambitiöst satta åtagandena, som sträcker sig över nästan ett decennium, är en djärv och nödvändig förändring från det traditionella politiska beslutsfattandet. Problemets karaktär och de vinster som är möjliga gör att vi måste vidta kraftfulla åtgärder. Det är dags att våga.

Bilaga – Faktablad om EU-uppdragen

Anpassning till klimatförändringar kommer att stödja minst 150 europeiska regioner och samhällen så att de senast 2030 blir klimattåliga

Varför behövs ett EU-uppdrag?

Klimatförändringarna utgör ett omedelbart hot mot vår **hälsa** och vår **ekonomi** genom att följande extrema väderrelaterade händelser blir allt vanligare och mer intensiva:

- Översvämningar
- Orkaner
- Skogsbränder
- Värmeböljor
- Torka

I EU uppgår kostnaderna för klimatförändringarna redan i dag till minst **12 miljarder euro per år**. Beräkningar visar att dessa förluster kommer att öka snabbt om vi inte **agerar nu**.

Möjligheter

Om vi hjälper våra regioner att bli klimattåliga bidrar det till att de kan

- **ha beredskap** för oundvikliga förändringar och extrema händelser,
- **utbyta erfarenheter** och lösningar som ger flera fördelar, och
- **förhindra** betydande ekonomiska förluster.

Mål

EU-uppdragen kommer att bidra till följande:

- Hjälpa regionerna att få ökade kunskaper om, förbereda sig inför och hantera klimatrisker och möjligheter.
- Stödja regionerna i deras arbete med att utveckla omställningsmöjligheter och -verksamheter.
- Stödja innovativa lösningar för klimatreiliens och hjälpa regionerna hitta ytterligare investeringar.
- Påskynda omställningen av fler än 150 regioner till en klimatreiliens framtid.
- Ta fram fler än 75 storskaliga demonstrationer av systemomställningar till klimatreiliens.

Åtgärder

- En genomförandeplattform för EU-uppdraget kommer att inrättas för att stödja och samordna genomförandet och bistå de deltagande regionerna.
- Programmet Horisont Europa kommer att investera **368,36 miljoner euro** under perioden 2021–23 för att stödja genomförandet av EU-uppdraget.

- I inledningsfasen kommer det att omfatta 60–100 regioner och de första åtgärderna kommer att genomföras mellan 2021 och 2023.
- Därefter kommer uppdraget att stödja utvecklingen av innovativa lösningar för klimatesiliens och det praktiska genomförandet av sådana tillsammans med ytterligare 50–100 regioner.

Uppdraget Cancer, som ska förbättra livet för över tre miljoner människor fram till 2030 genom förebyggande åtgärder, botemedel och längre och bättre liv för personer som drabbats av cancer och deras familjer.

Varför behövs ett EU-uppdrag?

Cancer är ett stort och **växande samhällsproblem** som innebär ett allt högre tryck på hälso- och sjukvårdssystemen, vilket **begränsar antalet personer som kan få tillgång till diagnos eller behandling i tid:**

- 2,7 miljoner människor i EU diagnostiseras varje år (och antalet kommer att öka).
- 1,3 miljoner människor dör varje år av cancer (och antalet kommer att öka).
- **Den totala kostnaden för cancer i Europa beräknades 2018 till cirka 199 miljarder euro.**

Dessa problem kan inte åtgärdas genom dagens, ofta splittrade, verksamheter på EU-nivå, samt på nationell och regional nivå. Covid-19-pandemins belastning gör det dessutom ännu svårare.

Möjligheter

Dessa problem innebär en **unik möjlighet** för Uppdraget cancer att

- förbättra cancerbekämpningen i hela Europa,
- sätta medborgarna, inklusive patienterna, i centrum för forskning och innovation,
- säkerställa en systematisk integrering av forskning och innovation i strategiutvecklingen, vilket stödjer genomförandet av Europas plan mot cancer.

Mål

EU-uppdraget kommer, tillsammans med Europas plan mot cancer, att göra följande:

- Genomföra en strategisk forsknings- och innovationsagenda för att öka kunskaperna om cancer.
- Utarbeta effektiva förebyggande strategier.
- Utveckla nya metoder för screening och tidig upptäckt.
- Möjliggöra optimerad diagnos och bättre behandling.
- Förbättra livskvaliteten för patienterna och deras familjer.
- Tillhandahålla skräddarsydda lösningar för länder, regioner och samhällen.
- Utveckla en hög nivå av samverkan på cancerområdet.

Åtgärder

- Programmet Horisont Europa kommer att bidra med **378,2 miljoner euro** under perioden 2021–23 för att stödja genomförandet av EU-uppdraget.
- Inrätta EU-plattformen UNderstanding CANcer.eu (UNCAN.eu) och det europeiska digitala centrumet för cancerpatienter och stödja ett nätverk av övergripande cancerinfrastruktur.

Återställa våra hav och vatten senast 2030

Varför behövs ett EU-uppdrag?

Livet på jorden är beroende av hälsotillståndet hos det **sammankopplade systemet av hav och inlandsvatten**, som täcker omkring 75 % av jordytan. Systemet reglerar vårt klimat och tillhandahåller syre, dricksvatten, ren energi och livsmedel. Förändringar som orsakas av människan innebär dock en allvarlig risk för våra hav och vatten, vilket leder till följande:

- Föroreningar.
- Förlust av biologisk mångfald.
- Extrema händelser som översvämningar, torka och värmeböljor.

Vi måste **handla nu** för att återställa våra hav och vatten.

Möjligheter

Återställda hav och friska vatten kan spela en **viktig roll** för att uppnå följande:

- **Klimatneutralitet** □ Haven och vattnen är viktiga kolsänkor och är nödvändiga för anpassningen till klimatförändringarna.
- **Den biologiska mångfalden** □ I hav och vatten finns en rik mångfald av arter.
- **Ekonomiskt välstånd** □ Haven beräknas generera 2,5 biljoner euro per år fram till 2030.

Mål

EU-uppdragen kommer att bidra till följande:

- **Skydda och återställa akvatiska ekosystem och den biologiska mångfalden**
 - ≥ 30 % av EU:s marina område kommer att skyddas
 - ≥ 10 % av EU:s havsområde kommer att bli strängt skyddat
 - mer än 25 000 km friströmmande floder kommer att återställas
 - Marina ekosystem och kustnära ekosystem kommer att återställas¹²
- **Förebygga och eliminera föroreningar**

¹² EU-uppdraget kommer också att bidra till de mål för återställande av naturen för den marina miljön som ska tas fram, i enlighet med EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030.

- ≥ 50 % mindre plastskräp till havs
- ≥ 30 % mindre mikroplaster kommer att släppas ut i miljön
- ≥ 50 % lägre näringsämnesförluster
- ≥ 50 % lägre användning av och risker från kemiska bekämpningsmedel
- **En koldioxidneutral och cirkulär blå ekonomi i EU**
 - Nettonollutsläpp i haven
 - Akvakultur med nollutsläpp och minimal inverkan
 - Cirkulär och koldioxidsnål användning med flera syften av havsområden och vattenområden

Åtgärder

- Horisont Europa-programmet kommer att tillhandahålla 344,16 miljoner euro under perioden 2021–23 för att stödja genomförandet av EU-uppdraget, tillsammans med annan finansiering från bland annat Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, InvestEU och andra program, t.ex. EU:s rymdprogram.
- Lansera fyrtorsprojekt i större havsområden och avrinningsområden för att testa, demonstrera och sprida lösningar för att uppnå EU-uppdragets mål.
- Ingå stadgor om genomförande av fyrtorsprojekt för att säkerställa styrning och politiskt engagemang.
- Inrätta EU-omfattande ”blå parker” för att skapa nya möjligheter till återställande och bevarande samt utvidga nätverk av marina skyddsområden.
- Inrätta ett digitalt kunskapssystem om hav och vatten, som omfattar förberedelser av den ”digitala tvillingen för havet”, en åtgärd som bidrar till verksamheten inom ramen för initiativet Destination Earth, samt förbättrad miljöövervakning av tillståndet i haven, till stöd för en effektiv vattenförvaltning.
- Sammanföra och mobilisera europeiska medborgare och lokalsamhällen och ge dem möjlighet att arbeta för att återställa hav och vatten på ett mer inkluderande sätt.

100 klimatneutrala och smarta städer senast 2030

Varför behövs ett EU-uppdrag?

Städerna spelar en avgörande roll för att senast 2050 **uppnå klimatneutralitet**, eftersom de

- upptar endast 4 % av EU:s landyta,
- hyser 75 % av EU-medborgarna,
- står för mer än 65 % av den globala energiförbrukningen,
- står för mer än 70 % av de globala koldioxidutsläppen.

Flera städer har visserligen åtagit sig att minska utsläppen av växthusgaser, men endast ett fåtal städer har antagit ett mål om klimatneutralitet senast 2030.

Möjligheter

Klimatneutrala och smarta städer kommer att göra följande:

- I stor utsträckning bidra till EU:s utsläppsminskningssmål på 55 %.
- Erbjuder renare luft, säkrare transporter och färre trafikstockningar.
- Vara ledande inom klimatinnovation och digital innovation, vilket gör Europa attraktivt för investeringar från innovativa företag och högkvalificerade arbetstagare.
- Fungera som mötesplatser för ”politik och människor”, där den europeiska gröna given blir verklighet i medborgarnas vardag.
- Inspirera de städer i och utanför Europa som ännu inte är klimatneutrala till att bli det.

Mål

I EU-uppdraget kommer lokala myndigheter, medborgare, företag, investerare samt regionala och nationella myndigheter att delta i

1. **arbetet för att uppnå 100 klimatneutrala och smarta städer till 2030,**
2. **se till att dessa städer fungerar som experiment- och innovationsnav så att alla europeiska städer senast 2050 har följt deras exempel.**

Åtgärder

- Programmet Horisont Europa kommer att investera **359,29 miljoner euro** under perioden 2021–23 för att stödja genomförandet av uppdraget.
- En uppdragsplattform kommer att tillhandahålla tekniskt, regleringsmässigt och ekonomiskt stöd till städer (2021).
- Städerna kommer att utarbeta, underteckna och genomföra klimatstadskontrakt, som har skapats tillsammans med medborgare och lokala aktörer och undertecknats av stadens borgmästare eller stadens styrande politiker.
 - 2021: Inbjudan att inkomma med intresseanmälningar.
 - 2022: Urval av städer och förberedelse av de första klimatstadskontrakten.
- En uppsättning projekt inom forskning och innovation kommer att inledas (2023).
- Ett globalt centrum för kunskapsutbyte kommer att underlätta kunskapsutbyte mellan städer i och utanför Europa (2023).
- En uppdragsmärkning kommer att synliggöra och skapa finansieringsmöjligheter, t.ex. i samarbete med Europeiska investeringsbanksgruppen.
- Ett nätverk med nationella, lokala och regionala myndigheter i de berörda länderna kommer att bidra till att öka beredskapen inför omställningen till klimatneutralitet i städer.

En giv för den europeiska marken – 100 levande laboratorier och fyrtorsprojekt ska bana vägen för en övergång till friska jordar senast 2030.

Varför behövs ett EU-uppdrag?

Livet på jorden är beroende av friska jordar, men dessa marker är hotade i både Europa och resten av världen.

- Marken utgör grunden för 95 % av vår mat och andra viktiga ekosystemtjänster som rent vatten, biologisk mångfald och klimatregering. I Europa anses dock 60 %–70 % av jordarna vara i dåligt skick, vilket gör oss mer sårbara för osäker livsmedelsförsörjning och extrema väderförhållanden.
- Omkring 70 % av jordbruksmarken i EU är drabbad av för höga halter näringsämnen, vilket försämrar vattenkvaliteten och minskar den biologiska mångfalden.
- Cirka 25 % av marken i södra, centrala och östra Europa löper hög eller mycket hög risk för ökenspridning.
- Kostnaderna för markförstöring i EU beräknas till över 50 miljarder euro per år.

Det är dags att vidta åtgärder så att framtida generationer ärver rena, produktiva och resilienta marker.

Möjligheter

Dessa problem utgör en unik möjlighet för EU-uppdraget En giv för den europeiska marken att

- samarbeta med medborgare och skapa effektiva partnerskap för markskydd och markrestaurering inom olika sektorer och territorier,
- bidra till hållbart jord- och skogsbruk, hälsosamma och säkra livsmedelssystem, klimatreiliens, biologisk mångfald, nollutsläpp, livskraftiga landsbygdsområden och andra ambitioner inom den gröna givn,
- stödja EU:s ambition att leda globala åtaganden, särskilt målen för hållbar utveckling.

Mål

För att det ska ske en omställning till friska jordar senast 2030 kommer uppdraget att

- finansiera ett ambitiöst program inom forskning och innovation med ett starkt samhällsvetenskapligt inslag,
- inrätta ett effektivt nätverk av 100 levande laboratorier och fyrtnsprojekt för att gemensamt skapa kunskap, testa lösningar och demonstrera lösningarnas värde under verkliga förhållanden,
- utveckla en harmoniserad ram för markövervakning och rapportering i Europa,
- öka människors medvetenhet om markens avgörande betydelse.

Åtgärder

- Programmet Horisont Europa kommer att investera **320 miljoner euro** under perioden 2021-2023 för att stödja genomförandet av EU-uppdraget.
- Lansering av den första vågen av levande laboratorier i regioner i hela Europa (2023–2024).
- Inrättande av en samordningsplattform för att övervaka nätverket av 100 levande laboratorier och fyrtnsprojekt.

- Stöd till riktade nätverk för samarbete med regioner och regionala intressenter, företag och medborgare (2023–2027).
- Lansering av en kampanj om markhälsa genom det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket (EIP-AGRI) med fokus på jord- och skogsbrukssektorn.
- Inrättande av ett internationellt forskningskonsortium för koldioxidbindning i marken.